

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. F. Felicis Potestatis Panormitani Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia ... Examen Ecclesiasticum

Potesta, Felice

Coloniæ, 1712

Cap. IX. De octava clausula. Aut in loco quocumq[ue], ubi confessiones
Sacramentales audiantur, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40060

Si verò non existeret ibi expectans confessionem; sed casu, aut alio fine; tunc, si signa fecit in Confessionario, denunciandus est sollicitator in Confessionario, *juxta dicta* n. 522.

Si autem non in Confessionario, sed in alio loco, non est denunciandus; quia respectu ad talem mulierem, nullo pacto potest habere locum simulatio, aut respectus confessionis, quæ sunt alia capita denuntiationis. Et solum tunc esse denunciandus, si illa non mulier, cujus confessionem audiebat, signa alteri facta perciperet. Tunc quidem esse denunciandus, ut violator quartæ Clausulæ: *Sive inter se, sive cum aliis quomodolibet perpetranda.*

CAPUT IX.

De octava Clausula

Aut in loco quocumque, ubi confessiones sacramentales audiuntur, seu ad confessionem audiendam lecto, simulantes ibidem confessiones audire.

126 **R**EGÈ Bord. cit. n. 43, advertit Bullam Greg. tria loca distinguere, ubi confessiones audiuntur. Primus est Confessionale ordinarium, quod confici solet ex ligno, habens laminam ferream cum foraminibus parvis, quodque in Ecclesia collocatur. Qui locus est expressus per priorem particulam: *In Confessionario.*

127 Secundus est locus quicumque ab illo distinctus, ubi confessiones audiuntur: tales sunt in domibus Religiosis Cellulæ quædam in primo Claustro, aut in Sacristia: hic secundus locus exprimitur per particulam: *Aut in loco quocumque, ubi confessiones sacramentales audiuntur.* In aliquibus autem ex præmissis cellulis non sunt nuda sedes, aut scamna, sed adaptatam video tabulam cum lamina

ferrea minutim perforata, ad unum latus cuius est sedes pro Confessario, ad alterum genuflexorium pro pœnitente: tabulam sic aptatam dico spectare ad locum primi generis, ac proinde comprehendi sub particulis prioribus de n. 522. quia habet formam Tribunalis ordinarii sacramentalis iudicii, & pro tali effectu specialiter, ac præcipue constructum; unde Confessarius, qui ibi extra occasionem confessionis, nec confessionem simulans, adolescentem sollicitaret, denuntiandus esset juxta ibidem dicta.

128 Tertius locus est ille, quem Confessarius ex sui placito pro eo tempore, quo confessionem excipit, eligit. Hic potest esse in scamno in Ecclesia, in foro, in domo, in agro, in monte, & ubique: genuflexoria in scissulis pro præparazione Sacerdotum a Missam, & pro gratiarum actione destinari solita, ad locum secundi, aut tertii generis spectare non dubito, quando in eis confessiones audiuntur. Hic tertius locus exprimitur his particulis: *Seu ad confessionem audiendam electo.* Per has ergo particulas non exprimitur locus primi generis, nempe Confessionarium ordinarium; quia leges non patiuntur clausulam superfluum, aut quæcum alta confundatur. *Glof. in l. quod metum, Bord. cit. n. 44.*

129 Hic me cohibere non possum, ne acriter reprehendam Confessarios illos, quos meo iusto abominationis odio, tam præ excellens ministerium etiam erga mulieres exercere inspicio in scamnis Ecclesiarum, in Capellarum gradibus sedentes, uti neglectæ mulierculæ, ac indiscriminatim in aliis despectis locis. Erubescant, & vereantur, dignitatis, qua insigniuntur, & muneris, quo funguntur sint memores: sunt sacri animæ iudices, iudices temporales corporis intueantur. Invigilent Superiores, & huiusmodi contemptibiles

biles haud patiantur; sed à confessionibus, quas impudentur excipiunt, ut suspendant, moneo.

In locis ergo secundi, & tertij generis, ut in sollicitatione habeatur onus, & casus denuntiationis, requiritur confessio, ut in cap. 6. vel simulatio confessionis, non sic in loco primi generis, ut in cap. 8.

Q U Æ R E S I.

530 Confessarius quidam Monialium extra occasionem confessionis, nec confessionem simulans, sed tamen ad cratem, ubi solent Monialium confessiones audiri, sollicitavit Monialem, illicitos, ac inhonestos sermones habendo. An sit denuntiandus?

531 SANCIIUS disp. 11. propè finem apud Bord. cit. num. 45. tenet, non esse denunciandum; quia ille est locus communis, & indifferens; qui tamen definitur pro eo die, quo deputatur pro confessorio, & eo die sollicitationem ab eo factam esse casum denuntiationis.

532 Pro resolutione tamen est necessaria distinctio. Crates enim Monialium sunt duplicis modi: primi modi sunt crates per se destinatae ad loquendum, quae dicuntur locutoria; & extare solent, nedum extra Ecclesiam in parlatorio communi, verum etiam in ipsa Ecclesia. Secundi modi sunt crates per se, & specialiter deputatae ad confessiones à cratibus in eadem Ecclesia ad loquendum destinatis distinctae, quaeque in nonnullis Monasteriis solent esse confectae laminibus perforatis minutim, uti confessoriorum laminarum.

533 Resp. Praefatum confessorium Monialium, si inhonestos sermones, aut tractatus habuit cum Moniali in crate primi modi, non esse denunciandum, bene verò, si in crate secundi modi. Ratio primi est, quia crates

primi modi est indifferens ad loquendum, vel ad confessionem audiendam: imò est per se ordinata ad loquendum, adeoque spectat ad locum tertij, aut ad summum locum generis, ubi ad hoc, ut sollicitatio omni denuntiationis pariat, requiritur confessio, quae simulatio confessionis, quae non habetur in casu.

534 Ratio secundi est, quia crates secundi modi non est indifferens, sed per se specialiter deputata ad confessiones, & sollicitatio constructa modo speciali à ceteris distincto, hinc habet rationem veri Tribunalis ordinarii sacramentalis iudicii, & hoc per generis comprehensum sub prioribus prioralis Bullae Greg. Sive extra occasionem confessionis in confessorio. Quod tamen creditur; quia Abbatissae, & Superiores extendere solent Moniales, quae in loco familiaris discursus distinctos ab extare confessionem, aut spirituales tamen sollicitationem pertinent, cum etiam extare debere; cum autem sollicitatio in loco primi generis, ut onus denuntiationis pariat, requirit confessionem, aut simulatorem confessionis; sequitur, quod praefatus confessorius sollicitando, seu inhonestos sermones, aut tractatus habendo in crato secundi modi, sit denuntiandus.

535 Si verò detur casus, quod in crato Monialium Ecclesia non sit, nisi una crata communis, tam ad confessiones, quam ad loquendum, tunc posset habere locum citum Patris Sanci, quatenus esset locus indifferens ad utrumlibet.

536 Hic locuti sumus de confessorio Monialium, unde non est sermo de Secularibus approbato pro secularibus, non approbato tamen pro Monialibus, quia hic non est confessorius pro Monialibus; unde si Secularis non approbatus pro secularibus non

prehenditur in Bulla Greg. nisi fingat se confessorium; ita neque Sacerdos approbatus pro secularibus, non approbatus pro Monialibus, comprehenditur in Bulla Greg. nisi fingat se confessorium Monialium, n. 485. *Tandem 4. tr. 1. de Penit. q. 18. v. n. 489.*

QUÆRES II.

537 Confessarius in scamno sedens exceptit plurimas confessiones, immediate tamen a confessoria muliere, non ut confiteretur, sed ut loqueretur cum confessorio: genuflexa igitur est eum allocuta: Confessarius autem non simulans ex parte sui confessionem audire, eam sollicitatur. An sit denunciandus?

Videtur, quod sit denunciandus, quia ex Bulla Greg. iive in confessionario, sive in loco quocumque extra confessionem simulatur confessio, habetur casus denuntiationis: ita est præsens casus, quia status femine genuflexa in loco, ubi immediate sunt confessiones exceptæ à Confessario, est simulatio Confessionis.

538 Respondeo tamen non esse denunciandum. Sequitur à fortiori ex Leandro *tr. 5. de Penit. disp. 3. q. 31.* cum alis, qui proponens similem casum in confessionario, ait, non esse casum denuntiationis.

Et quamvis n. 522. affirmaverim esse casum denuntiationis, contingat in confessionario, nedum genuflexa, sed etiam stante muliere; id nego, si eveniat extra confessionarium etiam genuflexa muliere, v. n. 540.

Ratio est, quia non habetur simulata confessio; nam illa genuflexio feminae ante confessionarium post aliorum confessionis immediate exceptas, est signum indifferens, ac proinde non est sufficiens, ut adstantes intellegant confessionem ibi fieri, quoniam solent mulieres cum Confessario, nedum ante scamnum, sed etiam ante confessionarium,

Potes. Exam. Ecclesiast. Tom. II.

& ibi genuflexa, loqui, ac negotia pertractare; igitur cum Confessario ex parte sua non simulat confessionem, ut si manum ad faciem teneret, ut in auscultando confessiones fieri solet, &c. sed potius per signa faciei, & manus oppositum ostenderet, genuflexio illa ex parte mulieris est signum indifferens, & insufficiens confessionis.

539 Imò gratis dato, & non concessio, quod allata genuflexio ex parte mulieris sit simulatio confessionis, adhuc non habetur casus denuntiationis; quia hoc onus non se extendit ad plùs, quàm ad verba Bullæ, & legis, quæ comprehendunt præsertim simulationem se tenentem ex parte Confessarii, per illa verba: *Sacerdotes simulantes confessiones audire.*

Confirmatur: potest dari casus, quod Confessarius sollicitans mulierem genuflexam non sit denunciandus, & quod sollicitans mulierem non genuflexam sit denunciandus; igitur genuflexio mulieris est de se indifferens ad onus denuntiationis. Assumptum suadetur: nam si Confessarius extra confessionarium, & confessionem, stans, aut ridens sollicitaret feminam genuflexam, non esset denunciandus: econtrà, si extra confessionarium, & confessionem in alio loco, applicatus tamen sicut ad audiendam confessionem, sollicitaret feminam coram ipso sedentem, esset denunciandus: ubi ratio discriminis non est genuflexio, quia non habetur in secundo casu, qui tamen est casus denuntiationis; igitur est sola simulatio ex parte Confessarii, quæ habetur in secundo, minime in primo, ac proinde mulieris genuflexio est de se indifferens ad onus denuntiationis: v. n. 544.

540 Hanc tamen resolutionem omninò regulatam volo cum advertentia in n. 545. adducenda; nimirum, quod si genuflexio

N n n n muli-

mulieris non sit pura genuflexio, & talis, qualis haberi communiter solet à mulieribus extra confessionem præcisè alloquentibus, sed sit circumstantionata signis, ut adstantes prudenter judicent confessionem audiri, & Confessarius talem genuflexionem permittat; tunc habetur casus simulationis, ac proinde Confessarius sollicitans est denunciandus.

QUÆRES III.

541 Confessarius, & mulier, ut liberius inhonesta tractarent, convenerunt ambo simulare Confessionem, & sic egerunt. An Confessarius sit denunciandus à muliere?

Negat Castropal. tr. 4. disp. 9. p. 8. etiam si id fuerit in confessionario, dicens nemini incumbere obligationem denunciandi, non Sacerdoti, ut constat, neque penitenti, aliàs esset obligatus denunciare se ipsum.

Resp. mulierem omninò teneri denunciare Confessarium, etiam si id contigerit extra confessionarium. Ratio est, 1. Quia talis Confessarius est verè simulans confessionem audire, adeoque comprehensus in Bulla Greg. 2. Quia si conventio simulationis impediret onus denunciandi, nunquam posset dari casus, quòd præcisè clausula simulationis pareret onus denuntiationis, adeoque esset superflua; nam quando simulatur confessio, certum est, quòd id sciat mulier, & consequenter, quòd non intendat confessionem, 3. Quia simulatio est ex condicò utriusque. Ut modò patebit, 4. Quia mulier non tenetur exprimere suam consensum, & suam conventionem, n. 578.

QUÆRES IV.

542 Quid importet simulatio confessionis, quæ onus denuntiationis parit?

Resp. cum Bord. de Inquis. c. 13. n. 43. simulatio confessionis tunc habetur, quando tam Confessarius, quàm mulier ex condicò, sine intentione confessionis, contingunt signis externis sufficientibus, ut abstantes intelligant, ibi hic, & nunc confessionem audiri. Unde simulare confessionem est sollicitationem intentam confessione simulare.

543 Signa externa simulationis et parte Confessarii sunt sedere in loco conventu, benedicere mulierem, manum ante lacum tenere, uti in auscultando confessionem solet, & demum manum supra caput extendere, fingendo illam absolvere. In parte autem mulieris signa sunt genuflexio, signum Crucis, percussio pectoris, junctio, collocutio humilis cum Confessario, quæ exterius apparet accusatio peccatorum. Ita Bord.

544 Dicitur sub condicò: quia si mulierum intendit confessionem, & alter simul contingat sollicitatio, erit casus denuntiationis, non tamen titulo simulationis, sed aliterius tituli ex septem superius expositis, n. 517. relatis.

Bord. in man. Consult. scilicet. 25. n. 1. confirmat, simulationem confessionis, ut confessio ut talis credatur, debere esse mutua inter Confessarium, quàm penitentis, non facta in intentione, sed etiam quoad actum confessionis, & genuflexionis, quæ constantibus et circumstantibus creduntur confessionis; non verò ejus personæ, quæ illi alloquitur confessarium sedentem in Tribunali: ita ille.

At Escobar apud ipsum tenet sufficiens simulationem ex parte Confessarii tantum, quia Bulla afficit tantum Sacerdotes simulantes ibid. confessiones audire n. 540.

545 Illud advertendum volo, quòd

let ex parte sua confessionem simul et per
essentia signa externa sufficientia, ut adstantes
possent confessionem audiri, & Confessari-
us ex parte sua non det signa opposita, sed
signa simulationis mulieris permittat, habe-
at simulationem ex condito sufficientem ad onus
denuntiationis, si sollicitatio contingat,
num. 580.

CAPUT X.

De nona Clausula

Sollicitare, vel provocare tentaverint.

146 **H**ec clausula est satis explicata, cap.
4. à n. 498.

QUÆRES I.

147 Confessarius dixit penitenti verba
quædam provocativa ad inhonestam, penitens
audivit, vel quia distracta, & applicata ad pec-
catorum Confessionem, vel quia surdastra,
talia verba non audivit, aut non advertit;
quid Confessarius dignoscens, ea verba non re-
pente, sed est profectus Confessionem, totum
verbum factum intellexit, & percepit una mulier,
quæ proximo latere reperiebatur. An sit
denuntiandum?

Negat Bord. *cit. num. 15.* quia, ut peni-
tens dicatur sollicitata, debet habere
cognitionem verborum, aut signorum sol-
licitationis, vel provocationis ad inhonestam;
non enim persona dicitur sollicitata, quan-
do ad ea non advertit, cum actus sollicita-
tionis suam non habuerit influentiam in per-
sonam.

Resp. esse denuntiandum, ut violatorem
sequentis clausulæ, quatenus inhonestos ser-
mones cum penitente habuit. Tractatus e-
rit, & sermones inhonesti [ut fatetur ipse
Bord. *cit. n. 52.*] dupliciter contingere pos-
sunt, 1. Sine provocatione, 2. Cum provo-
catione ad actum inhonestum, sive inter se,

sive cum aliis perpetrandum, juxta *num. 501.*
& utroque modo est casus denuntiationis;
in presenti casu verba illa, licet ex defectu
influentiæ non habuerint rationem sermo-
nis inhonesti cum provocatione, habuerunt
tamen rationem sermonis inhonesti sine
provocatione, quod sufficit, ut casus com-
prehendatur sub 10. clausula, & inde sit de-
nuntiationis, *n. 500.* Tum quia de tali Con-
fessario male præsumitur cum aliis peniten-
tibus, atque inde habetur finis legis.

QUÆRES II.

548 Confessarius dixit in confessione pu-
ella verba sollicitationis, puella autem simplex,
quæ vim verborum ignorabat, nil mali tunc
cogitavit, sed post multum temporis marito
data cognovit, quod Confessarius inhonestam
voluerit, unde petuit ab alio Confessario. An
teneatur primum Confessarium denuntiare?

CAlium proponit Bord. in *man. Consult.*
sect. 25. à n. 79. & ferè habet, ut sequitur.

Respondit unus, non teneri. Alius eam ob-
ligatam esse dixit ad denuntiandum. Tertius
dixit: omnia delicta, tam publica, quam pri-
vata spatio viginti annorum præscribi, de
communi Farinac. *quæst. 10. nu. 1.* excepta
heresi, quæ nunquam præscribitur, ex eodem
num. 37. si ergo à die confessionis conjuncte
cum verbis sollicitatoris, usque ad cognitio-
nem virtutis illorum, transferant viginti an-
ni, non teneretur denuntiare; quia sola here-
sis non præscribitur, utique illius suspicio
procedens à delicto, quod non est formaliter
heresis.

549 Ego dico, puellam ad nihil teneri, quia
cum ignoravit tunc significationem, &
vim illorum verborum, sicut tunc non con-
traxit obligationem denuntiandi, quæ suppo-
nit notitiam illorum verborum; ita neque de-
inde contrahit in hoc casu, cum post multum

Nnnn 2 tempo.